

Ingrid Sundin

Från: Länsstyrelsen i Västra Götalands Län <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 8 december 2022 12:58
Till: Sjöfartsverket; sjofart@transportstyrelsen.se; registrator@kustbevakningen.se; registrator.vast@polisen.se; Öckerö kommun; Regelrådet
Ämne: Underrättelse med möjlighet till yttrande i ärende ang. sjötrafikföreskrifter i sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun, Dnr: 43665-2016
Bifogade filer: Konsekvensutredning.pdf; Förslag till beslut.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Ingrid
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2022-293:01
DocumentIsArchived: -1

Hej,

Bifogade handlingar (konsekvensutredning och förslag till beslut) gällande sjötrafikföreskrifter i sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun skickas till er med möjlighet till yttrande.

Länsstyrelsen uppskattar om ni kan lämna ert yttrande via vår e-tjänst [komplettering eller yttrande i ärende](#) eller via e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se

Ange **Länsstyrelsens diarienummer 43665-2016** i yttrandet.

Svar önskas **senast den 8 januari 2023**.

Tack på förhand!

Med vänlig hälsning,

Sara Lindenhall
Länsjurist
Samhällsavdelningen
Länsstyrelsen Västra Götaland
403 40 Göteborg

sara.lindenhall@lansstyrelsen.se

Växel 010-224 40 00
vastragotaland@lansstyrelsen.se
lansstyrelsen.se/vastragotaland

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Länsstyrelsen
Västra Götaland

14FS 202X:X

Utkom från trycket den X

Länsstyrelsen Västra Götalands läns föreskrifter om upphävande av föreskrifter om fartbegränsning i vattenområde mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun;

beslutade den X.
(258-43665-2016)

Länsstyrelsen föreskriver följande med stöd av 2 kap. 2 § sjötrafikförordningen (1986:300).

1 § Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter om fartbegränsning i vattenområde mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun beslutade den 25 april 1990 (125-10196-90) ska upphöra att gälla.

Dessa föreskrifter gäller från och med den X.

På Länsstyrelsens vägnar

XXX

XXX

Konsekvensutredning av Länsstyrelsens föreskrift om fartbegränsning vid sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun

Länsstyrelsens förslag:

Länsstyrelsen föreslår att Länsstyrelsens föreskrift (125-10196-90) beslutad den 25 april 1990 om fartbegränsning om 7 knop i sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun ska upphöra att gälla. Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl att särskilt reglera farten i aktuellt vattenområde.

1. Vad är problemet och vad ska uppnås?

Vad är problemet

Länsstyrelsen beslutade den 25 april 1990 om en fartbegränsning om 7 knop i sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun. Länsstyrelsen inledde, i samråd med Polismyndigheten, Kustbevakningen, Sjöfartsverket och berörda kommuner, en översyn av befintliga sjötrafikföreskrifter under 2013. Vid översynen av föreskriften framkom det att aktuell föreskrift är otydligt formulerad vilket leder till att det råder tveksamheter inom vilket vattenområde fartbegränsningen gäller. Även remissinstanserna Transportstyrelsen, Polisen, Kustbevakningen, Sjöfartsverket och Öckerö kommun ifrågasatte om fartbegränsningen är befogad överhuvudtaget. Å andra sidan finns intressenter som är verksamma i området och fastighetsägare som har anfört att det finns skäl för fartbegränsning och att vattenområdet där föreskriften ska gälla istället bör utvidgas.

Mot denna bakgrund utreder Länsstyrelsen behovet av en föreskrift om fartbegränsning i sundet mellan Hälsö och Björkö i Öckerö kommun.

Vad ska uppnås?

Syftet med en eventuellt ny föreskrift är att tydliggöra vad som gäller i aktuellt vattenområde. Det ska inte råda oklarheter kring föreskriftens

tillämpbarhet och/eller lagföring vid en eventuell överträdelse av föreskriften. Länsstyrelsen strävar efter att uppnå en ökad sjösäkerhet, tydlighet och en bättre tillgänglighet av gällande föreskrifter. En del av syftet med Länsstyrelsens arbete med aktuell översyn är att reglerat område ska motsvara hur lika eller liknande områden har bedömts. Vad gäller fartbegränsningar specifikt ska dessa förbehållas sådana vattenområden där uttalade skäl finns, bland annat sjösäkerhetsskäl.

2. Vilka alternativa lösningar finns och vad blir effekterna om någon reglering inte kommer till stånd?

2.1 Alternativa lösningar

1. Att besluta om ny föreskrift om fartbegränsning

Ett alternativ är att reglera det aktuella vattenområdet med en ny föreskrift. Länsstyrelsen har övervägt två alternativ till reglering.

Första alternativet är en fartbegränsning om 7 knop i hela sundet där den södra gränsen ska dras mellan södra udden på Bastholmen och södra udden på Skarviks holme och i norr i en linje från fyren Björkö nedre. Andra alternativet är en fartbegränsning om 7 knop i vattenområdet utanför varvet. Oavsett alternativ gäller fortsatt gott sjömanskap i hela sundet enligt 1 kap. 5 § sjötrafikförordningen.

Alternativet med en ny föreskrift har ifrågasatts av remissinstanserna Transportstyrelsen, Polisen, Kustbevakningen, Sjöfartsverket och Öckerö kommun. Remissinstanserna har anfört att det saknas säkerhetsskäl eller andra övriga skäl för en fartbegränsning i området.

2. Att besluta om upphävande av föreskrift om fartbegränsning

Ett andra alternativ är att Länsstyrelsen fattar beslut om upphävande av föreskriften eftersom sundet är brett och lättnavigerat och Länsstyrelsen endast ska besluta om fartbegränsning när det finns påkallade skäl främst sjösäkerhetsskäl.

Fastighetsägarna i området har möjlighet att istället upplysa om att fartyg bör framföras i svallfri fart. Eftersom olika fartyg skapar svallvågor vid olika fart är detta en alternativ lösning för att skydda varvsverksamhet, förtöjda båtar och badande. Varje sjöfarare rekommenderas då att anpassa sin fart så att det inte skapas svallvågor. Därutöver råder alltså gott sjömanskap i sundet.

Alternativet har ifrågasatts av näringsidkare/fastighetsägare som menar att en högre fartbegränsning eller ingen fartbegränsning skulle leda till ökade säkerhetsrisker för de som färdas och badar i området. Ytterligare argument för en fartbegränsning är att vågsvall som orsakas av högre

hastigheter leder till skador på båtar och bryggor samt att vågsvallet är en säkerhetsrisk för de som arbetar på varvet.

2.2 Effekter om en reglering eller upphävande inte kommer till stånd
Om ingen åtgärd vidtas kommer den nu gällande föreskriften, med en fartbegränsning om 7 knop mellan fyrarna Hälsö nedre och Hälsö övre, att bestå. Eftersom föreskriften är otydlig och svårtillämpad i nuvarande utformning bedömer Länsstyrelsen inte detta som ett alternativ.

3. Vilka berörs av regleringen?

Regleringen berör dels ett antal myndigheter, såsom polisen och kustbevakningen, dels kommunen. Regleringen berör också sjöfarare, boende, besökare och näringsidkare i området.

4. Bemyndigandet

Enligt 2 kap. 2 § 1 stycket sjötrafikförordningen får Länsstyrelsen efter samråd med Sjöfartsverket och Transportstyrelsen meddela föreskrifter om bland annat fartbegränsning i Sveriges sjöterritorium. Länsstyrelsen får meddela föreskrifter som behövs av säkerhetsskäl eller ur miljösynpunkt.

5. Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser medför regleringen och hur ser de olika konsekvenserna ut för de övervägda alternativen om man jämför?

5.1 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser

I aktuellt ärende bör de samhällsekonomiska kostnaderna - utöver administrationskostnader vid Länsstyrelsen, Transportstyrelsen, Sjöfartsverket, Kustbevakningen, Polismyndigheten och eventuellt även Ekonomistyrningsverket – vara marginella och begränsa sig till eventuell uppsättning/nedtagning av nya sjövägmärken.

Eftersom området redan är reglerat av en fartbegränsning bör det, även om det eventuellt tas beslut om en ny fartbegränsning, inte uppstå ytterligare kostnader hos de myndigheter som har till uppgift att övervaka att sjöfartföreskrifter efterlevs.

5.2 Konsekvenser för de övervägda alternativen

Beslut om ny föreskrift med fartbegränsning

Vad gäller alternativet med en fartbegränsning om 7 knop i hela sundet kommer den upplevda problematiken med svallvågor och de säkerhetsrisker som dessa medför att förbättras. Dels för badande vid badplatserna som i dagsläget ligger utanför fartbegränsat område, dels

för de båtar som ligger förtöjda inom området då skador på grund av vågsvall minskar. Eftersom fartbegränsningen i detta förslag omfattar hela sundet kommer ingen acceleration att ske inne i området vilket ger färre svallvågor som påverkar de som vistas och arbetar i området. Fartbegränsningen är satt till 7 knop då många mindre motorbåtar börjar plana vid den hastigheten och drar därmed upp mindre sjö. En fartbegränsning enligt alternativet påverkar emellertid Öckerö kommuns handlingsutrymme att utveckla kollektivtrafiken som efterfrågas av kommuninvånarna och som skulle kunna ge ökade intäkter till kommunen och företagare i form av fler besökare. Öckerö kommun har anfört att en fartbegränsning påverkar kommunen negativt då det blir mindre attraktivt att bo i området eftersom det tar längre tid att flytta sig mellan öarna. Länsstyrelsen kan inte utesluta att alternativet skulle kunna komma att ge negativa effekter för Öckerö kommun. Eftersom sundet är brett och lättnavigerat är det vidare ur sjösäkerhetssynpunkt svårt att motivera en fartbegränsning vilket även skulle kunna lägga ett onödigt tvång på allmänheten, urholka respekten för föreskriften och ifrågasätta dess legitimitet. Även om en fartbegränsning om 7 knop gäller i hela sundet ger båtar olika svallvågor vid samma hastighet. Problematiken med svallvågor riskerar därför att bestå och fartbegränsningen riskerar att få motsatt effekt genom att de som vistas och arbetar i området upplever en falsk trygghet.

Vad gäller alternativet med en fartbegränsning om 7 knop i vattenområdet utanför varvet kommer fartbegränsningen att bidra till att ge ett skydd för de som arbetar vid varvet. Eftersom arbetet vid varvet är beroende av att det inte kommer in stora svallvågor i hamnbassängen, dels för personalens säkerhet, dels för att de ska kunna utföra vissa arbetsmoment, har det föreslagits en fartbegränsning i området utanför varvet för att skydda verksamheten. I övriga sundet föreslås sjöfarande att anpassa farten efter de förutsättningar som råder för att undvika olyckor eftersom det inte anses föreligga sådana sjösäkerhetsrisker som motiverar en fartbegränsning i hela sundet. Länsstyrelsen har emellertid noterat att det finns varv längs med västkusten med liknande förhållanden som råder i aktuellt sund, där varvsverksamhet fortsatt kan bedrivas utan fartbegränsning. Alternativet riskerar därför att ge konsekvensen att lika fall inte behandlas lika. Förslaget kan även medföra ojämn fart i området eftersom båtar bromsar och accelerera farten innan och efter fartbegränsningen vilket kan bidra till mer svallvågor än om jämn fart hålls i hela sundet. Båtar som går in i ett område med fartbegränsning tar med sig svall in i området. En fartbegränsning enligt alternativet riskerar därför att bli meningslös eftersom det främst är effekterna av svallvågor som behöver minskas i området. Problematiken med svallvågor riskerar därför att bestå och

farbegränsningen enligt alternativet riskerar att få motsatt effekt genom att de som arbetar vid varvet upplever en falsk trygghet.

Att besluta om upphävande av föreskriften

Vid ett beslut om upphävande av föreskriften kommer istället, liksom tidigare, gott sjömanskap att råda i hela sundet. Sjöfarande i området ska då iaktta omsorg och varsamhet och anpassa farten för att undvika olyckor. Risk finns att uppkomsten av svallvågor ökar då farbegränsningen upphävs eftersom sjöfarande får hålla högre hastighet än de 7 knop som idag råder vilket kan påverka de som vistas och arbetar i området negativt. De svallvågor som bildas påverkas av fartygets hastighet samt vilket djup det färdas över. Störst svallvågor bildas när ett fartyg färdas i hög hastighet över grunt vatten. Eftersom olika fartyg skapar svallvågor vid olika fart kan fastighetsägarna upplysa de sjöfarande om rekommenderad svallfri fart för att skydda varvsverksamhet, förtöjda båtar och badande. Varje sjöfarare rekommenderas då att anpassa sin fart så att det inte skapas svallvågor. Vid ett upphävande av den befintliga föreskriften kommer myndigheter inte längre behöva kontrollera sjöfarandes hastighet i sundet vilket sparar resurser. Alternativet bidrar till möjligheten för Öckerö kommun att utveckla kollektivtrafiken, eventuellt ge ökade intäkter och bibehålla och locka fler medborgare till kommunen. Länsstyrelsen har noterat att det finns varv längs med västkusten med liknande förhållanden som råder i aktuellt sund, där varvsverksamhet fortsatt kan bedrivas utan farbegränsning. Alternativet skulle innebära att lika eller liknande områden behandlas lika.

6. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EG-rättslig reglering eller andra internationella regler Sverige ska följa?

Gällande bestämmelser om sjötrafik är nationella. Regleringen avser därmed ett område som saknar internationell reglering.

7. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

Ikraftträdandet bör ske så snart som möjligt. Dock bör en viss tidsmarginal lämnas så att tid finns för att ta bort alternativt utmärka ny skyltning.

8. Företag

8.1 Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Marinforum Hönö Båtvarv AB är en fullservice marina med egen upptagning. De utför bland annat blästring, lackering, service av motorer och plastarbeten. De har även ett 50-tal båtplatser och erbjuder ca 100 vinterförvaringsplatser. Enligt 2021 års bokslut hade de 5 anställda och en omsättning på strax under 6 miljoner kronor.

Seaside på Björkö är en restaurang som ligger längst ut i hamnen på Björkö. Restaurangens uteservering ligger på en oskyddad brygga med förtöjningsmöjligheter ut i sundet. Verksamheten är en del i koncernen Björkö Restaurang AB som hade en omsättning på ca 10 miljoner kronor enligt 2021 års bokslut och hade då 6 anställda.

Seaside Shuttle AB erbjuder olika typer av båtturer i skärgården antingen enligt deras utformade paket, som till exempel hummerfiske eller skärgårdssafari. Men även utefter kunders egna önskemål. Seaside Shuttle AB är ett dotterbolag i koncernen Björkö Restaurang AB och hade under en halv miljon i omsättning enligt 2021 års bokslut.

Janab Marin AB erbjuder uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade lokaler. Ska idka entreprenadrörelse inom väg- och vattenbyggnadsbranschen, varvsrörelse samt därmed förenlig verksamhet. Janab Marin AB har 1 anställd och hade en omsättning strax under 1 miljon kronor enligt 2021 års bokslut.

Alla dessa företag är att betrakta som små med tanke på omsättning och antal anställda.

8.2 Vilken tidsåtgång kan regleringen föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader
Oavsett alternativ bör inte de administrativa kostnaderna öka för något utav företagen.

8.3 Vilka andra kostnader medför den föreslagna regleringen för företagen och vilka förändringar i verksamheten kan företagen behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Vid ett upphävande av föreskriften har Marinforum Hönö Båtvarv uppgett att säkerheten för deras personal påverkas till följd av den ökning av svallvågor som de befarar att en ökad hastighet i sundet kommer medföra. Ökar säkerhetsriskerna för personalen ser företaget att de kan behöva lägga ner sin verksamhet då de inte längre kan utföra arbetsmomenten på ett säkert sätt. Länsstyrelsen noterar att det finns varv längs med västkusten med liknande förhållanden som råder i

sundet, där varvsverksamhet fortsatt kan bedrivas. Länsstyrelsen ifrågasätter inte de uppgifter Marinforum Hönö Båtvarv lämnat som säger att det finns risk att verksamheten kan komma att behöva läggas ner eller flyttas om det inte finns någon fartbegränsning i sundet mellan Hälsö och Björkö. Denna risk borde dock kunna minskas avsevärt genom en rekommendation om svallfri fart. Vidare finns det inget som talar för att en lägre högsta tillåtna fart skulle få en bättre efterlevnad än dagens fartbegränsning. En fartbegränsning kan dessutom få motsatt effekt genom att de som vistas och arbetar i området upplever en falsk trygghet. Janab Marin AB i egenskap av fastighetsägare påverkas om exempelvis om Marinforum Hönö Båtvarv väljer att lägga ned sin verksamhet om det inte finns någon fartbegränsning i sundet. Det skulle innebära en förlust för Janab Marin AB. Risken att varvet behöver läggas ned minskas dock genom en rekommendation om svallfri fart och varvsverksamheten kan fortsätta att bedrivas.

Seaside på Björkö och Seaside Shuttles verksamheter bedrivs visserligen i/vid sundet men bör inte påverkas kostnadsmässigt oavsett om det fattas beslut om ny fartbegränsning eller ett upphävande av den befintliga föreskriften. Länsstyrelsen ser inte att ett upphävande av föreskriften kommer att påverka varken antalet restauranggäster eller båtursverksamheten som bedrivs. Enligt Öckerö kommun innebär ett borttagande av fartbegränsningen att besöksantalet och inkomsterna i stället kan komma att öka då det blir enklare att förflytta sig mellan öarna och mer attraktivt att bo i kommunen.

8.4 Vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Länsstyrelsen ser inte att konkurrensförhållandena påverkas oavsett om det beslutas om ny fartbegränsning eller om den nu gällande föreskriften upphävs.

8.5 Hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Länsstyrelsen anser inte att något av företagen kommer att påverkas på andra sätt än vad som framkommit i konsekvensutredningen.

8.6 Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Det företag som främst kan påverkas av förändringar i fartbegränsningen är Marinforum Hönö Båtvarv. Hur de riskerar påverkas av ett upphävande av gällande föreskrift har lyfts och beaktats under arbetet med konsekvensutredningen.

9. Överväganden som myndigheten gjort i förhållande till kommunen

När Länsstyrelsen tar fram föreskrifter som på något sätt berör kommuner eller landsting (regioner), behöver Länsstyrelsen tänka på det kommunala självstyret. En inskränkning i det kommunala självstyret bör endast ske om det är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har motiverat inskränkningen. En fartbegränsning påverkar Öckerös kommuns handlingsutrymme att utveckla kollektivtrafiken som också efterfrågas av kommuninvånarna och som skulle kunna ge ökade intäkter till kommunen i form av fler besökare. Öckerö kommun har även anfört att en fartbegränsning påverkar kommunen negativt då det blir mindre attraktivt att bo i området eftersom det tar längre tid att flytta sig mellan öarna.

Länsstyrelsen har vid övervägandet av de alternativa åtgärderna beaktat det kommunala självstyret och vilka effekter en eventuell fartbegränsningen skulle kunna få. Länsstyrelsen kan inte se att Öckerö kommun påverkas i sådan grad att det skulle bedömas inskränkas på det kommunala självstyret. Däremot skulle en fartbegränsning kunna påverka kommunens planer på att utveckla kollektivtrafiken och hindra en smidigare förflyttning mellan öarna vilket i sig kan påverka kommunen negativt.

10. Havsmiljöinstitutets rapport

Av Havsmiljöinstitutets rapport nr 2019:3, Fritidsbåtars påverkan på grunda kustekosystem i Sverige, framgår att när fritidsbåtar, och då framför allt motorbåtar, färdas längs kusten genereras miljöstörningar i form av svallvågor, bottenskador, buller och utsläpp av olika miljöfarliga ämnen. Ett flertal faktorer påverkar båtgenererade vågors utformning:

1. motortyp och styrka,
2. båtens hastighet
3. båtens vikt (displacement),
4. skrovets form, och
5. omgivningens egenskaper i form av vattendjup, bottensubstrat, botten- och strandprofil.

Den viktigast faktorn är enligt rapporten båtens motorstorlek och hastighet. Sambandet är inte linjärt utan högst svall genereras vid båtarnas högsta hastighet innan de börjar plana, vilket varierar från båt till båt beroende på typ och motorstyrka. Hur stor påverkan som svallvågor från båtar får på omgivande miljö beror på de naturliga vågförhållandena. Den totala båtgenererade vågenergin i ett område beror dock inte på enskilda båtars vågor utan på den samlande vågenergin från alla båtar som passerar inom en tid där vågenergin från

tidigare båtpassager fortfarande finns kvar. Vågor från flera källor samverkar i komplexa samband och vågor som når strandlinjen bryts och reflekteras, vilket kan ge additiva effekter.

11. Rekommendation om svallfri fart

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om sjövägmärken, TSFS 2019:12, bilaga 4, anger att upplysningsmärket S413 innebär en rekommendation om svallfri fart.

Av föreskriftens 17-18 §§ framgår att upplysningsmärken ska innehålla upplysningar av betydelse för sjöfarare. Upplysningsmärken ska användas för att upplysa om plats eller område där en viss aktivitet får utföras, undantag från ett förbud som gäller inom ett större område, undantag för en viss kategori av sjöfarare eller rekommendationer och information för sjötrafiken.

Enligt 24-25 §§ samma föreskrift ska varningar, förbud, påbud och upplysningar kompletteras med relevant information på en tilläggstavla om de endast gäller en viss sträcka, inom ett visst område, under en viss tidsperiod, för fartyg av en viss typ eller storlek eller med undantag för en viss typ eller storlek. Sjövägmärken som endast gäller under en viss del av året, kan tas bort eller täckas över under den tid då de inte gäller. Annars ska sjövägmärket kompletteras med en tilläggstavla där giltighetsperioden anges.

I 2 § samma föreskrift anges att det av sjötrafikförordningen (1986:300) framgår vilka myndigheter som har rätt att utfärda föreskrifter om när sjövägmärken ska sättas upp och underhållas.

Transportstyrelsen har vid kontakt uppgett att de inte anser att det krävs tillstånd för en skylt om svallfri fart utan enbart fastighetsägarens tillåtelse.

12. Yttranden

Transportstyrelsen anser att föreskriften från 1990 är otydligt formulerad och behöver förtydligas om det finns fortsatt behov av en föreskrift i området. De anser att en fartbegränsning om 5 knop inte är motiverat baserat på bredden på sundet.

Polisen anser inte att det finns behov, sett ur sjösäkerhetssynpunkt, av en fartbegränsning i området. Sundet är brett och det går ingen korsande färjetrafik som skulle motivera en fartbegränsning. Skulle det tas beslut om fartbegränsning bör den bara gälla maskindrivna fartyg då segelbåtar inte drar upp svall vid 7 knop och skulle därför inte negativt påverka miljön i hamnarna eller sjösäkerheten.

Kustbevakningen anser att det ur sjösäkerhetsperspektiv inte är motiverat med en fartbegränsning. Sundet är för brett och stort för att det ska finnas behov av en fartbegränsning. Vid eventuell föreskrift föreslås området minskas till området utanför varvet. Om anledningen till en fartbegränsning är att motverka svall bör den enbart gälla motordrivna fartyg. Detta då segelbåtar som förs fram i 6–7 knop inte påverkar sjösäkerheten, sett till komplikationer på grund av svallvågor, negativt.

Sjöfartsverket anser inte att det av sjösäkerhetsskäl finns behov av en fartbegränsning i området då sundet är brett och lättnavigerat. Inför fartbegränsning av annan orsak bör segelbåtar undantas. Om det på grund av svallvågor uppstår risker längs land så bör utsträckningen av en eventuell föreskrift begränsas utefter dessa behov.

Öckerö kommun anser inte att det finns behov av en fartbegränsning i området då sundet är brett, öppet och lättnavigerat. Det finns inte heller någon korsande trafik som påverkar sjösäkerheten. Kommunen anser att en fartbegränsning påverkar Öckerö negativt då det blir mindre attraktivt att bo i området då det tar längre tid att förflytta sig mellan öarna. En fartbegränsning hindrar även utvecklingen av kollektivtrafik i kommunen. Utveckling av kollektivtrafiken är något som efterfrågas av invånarna men är även något som skulle kunna öka inkomsterna för kommunen i form av fler besökare.

Hälsö Vänners intresseförening anser att fartbegränsningen bör vara 7 knop och att vattenområdet som fartbegränsningen avser, utifrån beslutet från 1990, ska utvidgas söderut. De anser att gränsen i stället ska dras mellan södra udden på Bastholmen och södra udden på Skarviks holme. Som motivering anger de bland annat att ett utvidgat område leder till bättre säkerhet dels för badande, dels för sjöfarande. De anser vidare att en högre fartbegränsning eller ingen fartbegränsning skulle leda till ökade säkerhetsrisker för de som färdas och badar i området. Ytterligare argument för en fartbegränsning är att det vågsvall som orsakas av högre hastigheter leder till skador på båtar och bryggor samt att vågsvallet är en säkerhetsrisk för de som arbetar på Hälsö varv.

Marinforum Hönö Båtvarv AB anger att svallvågor påverkar deras verksamhet och att de orsakar säkerhetsrisker för deras personal. Då stora svallvågor kommer in i hamnbassängen kan de till exempel inte lyfta upp båtar eller utföra service. Även de pirar som tillhör verksamheten påverkas av vågsvallet då de eroderar onormalt mycket på grund av vågorna.

Hälsö fiskehamnsförening anser, i likhet med Hälsö vänners intresseförening, att fartbegränsningen ska bestå samt att området för fartbegränsningen bör utvidgas söderut så att även inloppet till Hälsö

hamn omfattas. I hamnen finns över 200 fasta båtplatser men fungerar även som gästhamn. För de som kommer norrifrån i farleden är inloppet till hamnen skymd. Segelbåtar, på väg till och från hamnen går ofta upp mot vind strax utanför inloppet, för att i låg fart sätta/ta ner segel. Den skymda sikten i kombination med hög fart i farleden leder till ökade säkerhetsrisker för de som arbetar uppe på däck på grund av de svallvågor som uppstår av båtarna i farleden. Vågsvallet är även en säkerhetsrisk för de badande vid badplatsen på Bastholmen.

Janab Marin AB anser att en fartbegränsning inte ska vara tidsbegränsad på grund av att det går stora fartyg så som bogserbåtar, fiskebåtar och frakt- och tankfartyg i sundet året runt. De anser även att den södra gränsen ska flyttas, i likhet med förslaget från *Hälsö vänners intresseförening*, för att fartbegränsningen ska leda till mindre svallvågor i det aktuella området. Detta då båtar som går in i ett område med fartbegränsning tar med sig svall in i området, en minskad omfattning på området leder därmed till att begränsningen blir meningslös.

13. Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att de brister som finns i den befintliga föreskriften behöver åtgärdas. De otydligheter som finns leder till att föreskriften är svår att tillämpa för de myndigheter som ska se till att den efterlevs men även för sjöfarande i området som inte med säkerhet kan uttyda inom vilket område nuvarande fartbegränsning gäller.

Sundet är, som påtalas av flera remissinstanser, brett och lättnavigerat. De anser utav denna anledning att det inte är motiverat med en fartbegränsning i området, sett ur sjösäkerhetssynpunkt.

Skäl som Länsstyrelsen har tagit i beaktning vid bedömningen är verksamheten vid varvet där personalens säkerhet kan komma att påverkas negativt om fartbegränsningen hävs och följderna för verksamheten i ett sådant fall. Länsstyrelsen har även sett till de saksador som riskerar uppstå på förtöjda båtar i hamnar men även på de båtar som sjöfarande förtöjer längs med sundet till exempel för att bada. De problem som belysts handlar om att skydda verksamheter och badplats mot svallvågor. Länsstyrelsen kan konstatera att när svallvågor uppstår varierar. Farten utgör bara en av många parametrar och för några fartyg skulle högre fart innebära mindre svallvågor. Det är därför svårt att motivera en fartbegränsning med skälet att minska svallvågorna. Samtidigt finns ett sjövägmärke som syftar just till att rekommendera sjöfarande att framföra sitt fartyg i svallfri fart. Denna rekommendation medför att sjöfarande kan anpassa farten till vad som är optimalt för det fartyg som framförs.

Vidare får Länsstyrelsen framhålla att ett led i översynen av föreskriften har varit att se till att lika eller liknande områden bedöms lika. Länsstyrelsen har noterat att det finns varv med liknande förhållanden längs med västkusten där varvsverksamhet fortsatt kan drivas utan fartbegränsning. Länsstyrelsen har därför svårt att motivera en fartbegränsning i aktuellt sund, konsekvensen skulle bli att föreskrifter slår olika mot olika kommuner, näringsidkare och medborgare trots att samma eller liknande förhållanden råder. En fartbegränsning skulle även kunna påverka Öckerös kommuns handlingsutrymme att utveckla kollektivtrafiken och hindra kommunens arbete med att behålla och locka till sig fler att bo i kommunen och på öarna.

Länsstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående att alternativ 2, *med ett upphävande av fartbegränsningen och möjlighet att upplysa om rekommenderad svallfri fart*, är det mest lämpliga alternativet.

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl att särskilt reglera farten i aktuellt vattenområde. Utifrån yttranden finns inga sjösäkerhetsskäl som talar för en fartbegränsning. Eftersom sundet är brett och lättnavigerat riskerar en fartbegränsning att lägga ett onödigt tvång på allmänheten, urholka respekten för föreskriften och ifrågasätta dess legitimitet. De problem som talar för en fartbegränsning är att begränsa svallet. Eftersom svallfri fart varierar för olika fartyg är det svårt att sätta en hastighet i knop som löser problemet. Genom en upplysning om svallfri fart, utöver gott sjömanskap som fortsatt gäller, skyddas de intressen som finns i området och förutsättningarna för att exempelvis verksamheten vid varvet kan fortsätta drivas i sin nuvarande form blir fortsatt goda.